मराठी

: ईशावास्य :

पुरुषोत्तम पांडुरंग गोखले

मराठी

- ईशावास्य -

जन्म माझा मृत्यु माझा ।
देवा व्यर्थ न जाउं दे ।।
ऐसी वाट मला दावी ।
चुके तों हात तूंच दे ।। १ ।।

तें पूर्ण आणि हें पूर्ण ।
पूर्ण पूर्णांतुनी सरे ।।
पूर्णाचें पूर्ण घेवोनी ।
बाकी पूर्णच कीं उरे ।। २ ।।

मंत्र :– जगीं जें थोडकें छोटें ।
त्या सर्वांस असे धनी
तयें तें टाकितां सेवी ।
कुणाचीही न घे कणी ।। ३ ।।

येथ कार्य करू जाता ।
जगावें वरुषें शत ।।
हें तुला, याविना नाहीं ।
ना नरा कर्म दंशत ।। ४ ।।

राक्षसांचीच तीं ठाणीं ।
अंधारें व्यापिलींत जीं ।।
तीं प्रेतें (!) जाति तेथेंच ।
जे स्वयंघातकी अजी ।। ५ ।।

वेगी एक मनाहूनी ।
शाश्वत देवांस नावरे ।।
आधिचा वाटचाली तो ।
दुज्या धाव्यापुढें सरे ।।
आणि त्याचेच आधारें ।
ओलावा वायुही धरे ।। ६ ।।

तो हाले, तोच ना हाले ।
दूर तो, जवळीहि तो ॥
या साऱ्याच्या अंतरीं तो ।
हें सारें तोच रंगतो ॥ ७ ॥

जो सर्व वस्तुजातांला ।
आपुल्या ठायिं पाहतो ॥
आपणा अन् सर्वभूतीं ।
तेथुनी डळमळें न तो ॥ ८ ॥

सर्व भूतें जये ठायीं ।
होई आत्मा बुधास त्या ॥
कोणता मोह वा शोक ? ।
तेथें अद्वैत पाहत्या ॥ ९ ॥

जणो देह नाहीं असा दिव्य चाले ।
सदा शुद्ध कीं पाप ना त्या विटाळे ॥

शहाणा, विचारी सभोंता स्वतांच्या ।
हिता वस्तुतां शाश्वता ये जनाच्या ॥१०॥

जातात गाढ अंधारीं ।
अविद्या सेवितात जे ॥
रिकामे जाड विद्येचे ।
अंधारी नांदती दुजे ॥ ११ ॥

बोलले एक विद्येचे ।
अविद्येचे तसे दुजे ॥
ऐकिलें हे शाहण्यांचें ।
आम्हांला शिकवीत जे ॥ १२ ॥

अविद्या कोणती विद्या ।
दोन्ही ओळखितो सवें ॥
अविद्ये मृत्यु ओलांडे ।
विद्ये अमरता लवे ॥ १३ ॥

जातात गाढ अंधारीं ।
 जे कांहीं न उभारिती ॥
अतिरेकी उभारांचे ।
 गाढ अंधारि पोंचती ॥ १४ ॥

कुण्या उत्पादनें बोल ।
 खटाटोपें फुक्या कुणा ॥
त्या त्याचें ऐकिलें ऐसें ।
 आम्हां जो होय शाहणा ॥ १५ ॥

बांधणी अन् पाडणीही ।
 दोन्ही ओळखितां सवें ॥
पाडुनी मरण ओलांडे ।
 बांधुनी अमृतास ये ॥ १६ ॥

सोनेरी झांकिलें पात्रें ।
 सत्याच्याहि मुखाप्रती ॥

मोकळें तें करी सूर्या ।
सत्य धर्म पडो दिठी ॥ १७ ॥

पोषका, श्रेष्ठ चालीच्या ।
नियंत्या, वत्सला, रवे ॥
लाविजे रश्मि तैं त्यांचे ।
तेज एकत्र संभवे ॥
तें तुझें रूप देखाया ।
एक मंगल तें हवें ॥ १८ ॥

जो तो पुरुष सूर्यांत ।
तो तोच पण मी असें ॥
अमर तें अंगिचें वारें ।
अंग हें अंति भस्मसें ॥ १९ ॥

बीजमंत्रः– आठव यज्ञैक देवा रे ।
केल्याचा करि आठव ॥ २० ॥

प्रार्थना मंत्र :–

अग्ने लावी नीट वाटेस आम्हां ।
ज्ञानें सारीं आमुचीं ज्ञानधामा ॥
सारीं सारीं किल्मिषें आमुचीं रे ।
वन्दू, वन्दू, वन्दु सर्व प्रकारें ॥ २१ ॥

★

श्री. पु. पां. गोखले यांची पुस्तकें.

		रु. पैसे
अठराशे सत्तावनचा महाराष्ट्र (दुसरी आवृत्ति)		१–५०
अठराश्लोकी गीता (सहावी आवृत्ति)	...	०–३०
(मराठी, हिंदी, संस्कृत, गुजराथी, इंग्रजी)		
असे आपले आगरकर	...	०–६०
आगरकर–चरित्र (चवथी आवृत्ति)	...	
आगरकरांशी ओळख (पैलुदार अभ्यास)	...	
ईशावास्य (मराठी चवथी आवृत्ति)	...	०–१५
एकाध्यायी गीता	...	
(मराठी, हिंदी, संस्कृत, इंग्रजी)		
काँग्रेस पक्ष	...	३–००
गीताधर्म–प्रवेश (गीतेचा सूक्ष्म अभ्यास)	...	
गोखले–गांधी	...	०–२५
गोखल्यांच्या गोष्टी	...	०–६०
जागृत सातारा (सातारा जिल्ह्याचा इतिहास १९६६ पर्यंतचा; दुसरी आवृत्ति)	...	१०–००
दिलके बोल (हिंदीतून पत्रव्यवहार)	...	
परिचित सातारा	...	
(सातारा जिल्ह्याची सामाजिक, आर्थिक पहाणी)		

बाबा राघवदास (हिंदी महंत–चरित्र)	...	२–५०
बोल–बाला (निवडक व्याख्याने)	...	
भगिनी निवेदिता	...	०–८०
भारतभाव (स्वातंत्र्यासंबंधी भारतीयांची जबाबदारी)	...	
भारतसेवक नामदार गोपाळ कृष्ण गोखले	...	१०–००
मुंजा मुलास	...	०–०६
राष्ट्रभाषामे आगरकर	...	
ललित लहरी	...	
लोकप्रिय भाऊसाहेब सोमण	...	
वेद–व्यास पं. सातवळेकर	...	१२–००
शुभमंगल सावधान	...	
समर्थ संप्रदाय	...	
समर्थांचा विशद भक्तिमार्ग	...	
सहकार–संपदा	...	०–६३
सातारा जिल्हयाची कालवाचक क्रियापदे	...	
साहित्यिक कऱ्हाड	...	०–५०
हे पहा पंडितजी !	...	०–७५

*

प्रकाशक:—

सौ. सुलोचना गोखले,
४३६ सोमवार, कराड.

मुद्रक:—

वि. रा. नावडीकर,
श्रीदत्त प्रेस, कराड.